

Kombinatorika a grafy I

Martin Balko

9. přednáška

16. dubna 2019

Míra souvislosti grafů

Připomenutí z minula I

Připomenutí z minula I

- **Hranový řez** v grafu $G = (V, E)$ je $F \subseteq E$ taková, že $G - F$ je nespojitý.

Připomenutí z minula I

- **Hranový řez** v grafu $G = (V, E)$ je $F \subseteq E$ taková, že $G - F$ je nespojitý.
- **Vrcholový řez** v grafu G je $A \subseteq V$ taková, že $G - A$ je nespojitý.

Připomenutí z minula I

- **Hranový řez** v grafu $G = (V, E)$ je $F \subseteq E$ taková, že $G - F$ je nesouvislý.
- **Vrcholový řez** v grafu G je $A \subseteq V$ taková, že $G - A$ je nesouvislý.
- **Hranová souvislost** grafu G je

$$k_e(G) = \begin{cases} 1, & \text{je-li } G \cong K_1, \\ \min\{|F| : F \text{ je hranový řez v } G\}, & \text{jinak.} \end{cases}$$

Připomenutí z minula I

- **Hranový řez** v grafu $G = (V, E)$ je $F \subseteq E$ taková, že $G - F$ je nesouvislý.
- **Vrcholový řez** v grafu G je $A \subseteq V$ taková, že $G - A$ je nesouvislý.
- **Hranová souvislost** grafu G je

$$k_e(G) = \begin{cases} 1, & \text{je-li } G \cong K_1, \\ \min\{|F| : F \text{ je hranový řez v } G\}, & \text{jinak.} \end{cases}$$

- **Vrcholová souvislost** grafu G je

$$k_v(G) = \begin{cases} 1, & \text{je-li } G \cong K_1, \\ n - 1, & \text{je-li } G \cong K_n \text{ s } n \geq 2, \\ \min\{|A| : A \text{ je vrcholový řez v } G\}, & \text{jinak.} \end{cases}$$

Připomenutí z minula I

- **Hranový řez** v grafu $G = (V, E)$ je $F \subseteq E$ taková, že $G - F$ je nesouvislý.
- **Vrcholový řez** v grafu G je $A \subseteq V$ taková, že $G - A$ je nesouvislý.
- **Hranová souvislost** grafu G je

$$k_e(G) = \begin{cases} 1, & \text{je-li } G \cong K_1, \\ \min\{|F| : F \text{ je hranový řez v } G\}, & \text{jinak.} \end{cases}$$

- **Vrcholová souvislost** grafu G je

$$k_v(G) = \begin{cases} 1, & \text{je-li } G \cong K_1, \\ n - 1, & \text{je-li } G \cong K_n \text{ s } n \geq 2, \\ \min\{|A| : A \text{ je vrcholový řez v } G\}, & \text{jinak.} \end{cases}$$

- Graf G je **hranově t -souvislý**, pokud $k_e(G) \geq t$.

Připomenutí z minula I

- **Hranový řez** v grafu $G = (V, E)$ je $F \subseteq E$ taková, že $G - F$ je nesouvislý.
- **Vrcholový řez** v grafu G je $A \subseteq V$ taková, že $G - A$ je nesouvislý.
- **Hranová souvislost** grafu G je

$$k_e(G) = \begin{cases} 1, & \text{je-li } G \cong K_1, \\ \min\{|F| : F \text{ je hranový řez v } G\}, & \text{jinak.} \end{cases}$$

- **Vrcholová souvislost** grafu G je

$$k_v(G) = \begin{cases} 1, & \text{je-li } G \cong K_1, \\ n - 1, & \text{je-li } G \cong K_n \text{ s } n \geq 2, \\ \min\{|A| : A \text{ je vrcholový řez v } G\}, & \text{jinak.} \end{cases}$$

- Graf G je **hranově t -souvislý**, pokud $k_e(G) \geq t$.
- Graf G je **vrcholově t -souvislý**, pokud $k_v(G) \geq t$.

Připomenutí z minula II

Připomenutí z minula II

- Při odebrání hrany hranová ani vrcholová souvislost grafu nevzroste a obě klesnou nanejvýš o 1.

Připomenutí z minula II

- Při odebrání hrany hranová ani vrcholová souvislost grafu nevzroste a obě klesnou nanejvýš o 1.
- Pro každý graf G platí $k_v(G) \leq k_e(G)$.

Připomenutí z minula II

- Při odebrání hrany hranová ani vrcholová souvislost grafu nevzroste a obě klesnou nanejvýš o 1.
- Pro každý graf G platí $k_v(G) \leq k_e(G)$.

Fordova–Fulkersonova věta

Pro každý graf G a $t \in \mathbb{N}$ platí: $k_e(G) \geq t$ právě tehdy, když mezi každými dvěma vrcholy z G existuje aspoň t hranově disjunktních cest.

Připomenutí z minula II

- Při odebrání hrany hranová ani vrcholová souvislost grafu nevzroste a obě klesnou nanejvýš o 1.
- Pro každý graf G platí $k_v(G) \leq k_e(G)$.

Fordova–Fulkersonova věta

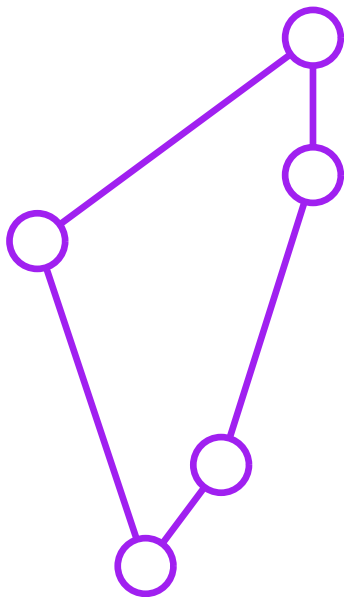
Pro každý graf G a $t \in \mathbb{N}$ platí: $k_e(G) \geq t$ právě tehdy, když mezi každými dvěma vrcholy z G existuje aspoň t hranově disjunktních cest.

Mengerova věta

Pro každý graf G a $t \in \mathbb{N}$ platí: $k_v(G) \geq t$ právě tehdy, když mezi každými dvěma vrcholy z G existuje aspoň t vrcholově disjunktních cest (mimo jejich koncové vrcholy).

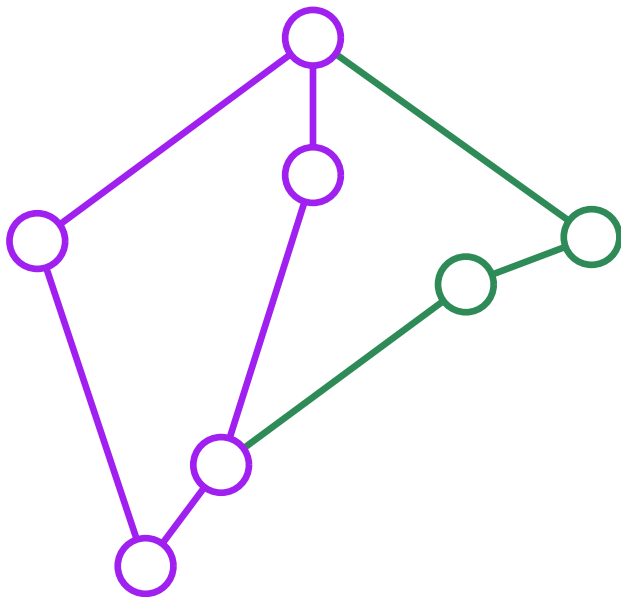
Konstrukce vrcholově 2-souvislých grafů lepením uší

Konstrukce vrcholově 2-souvislých grafů lepením uší

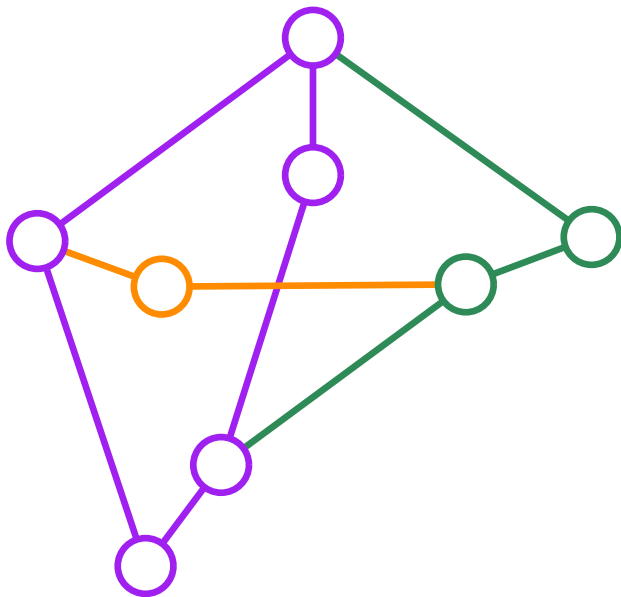

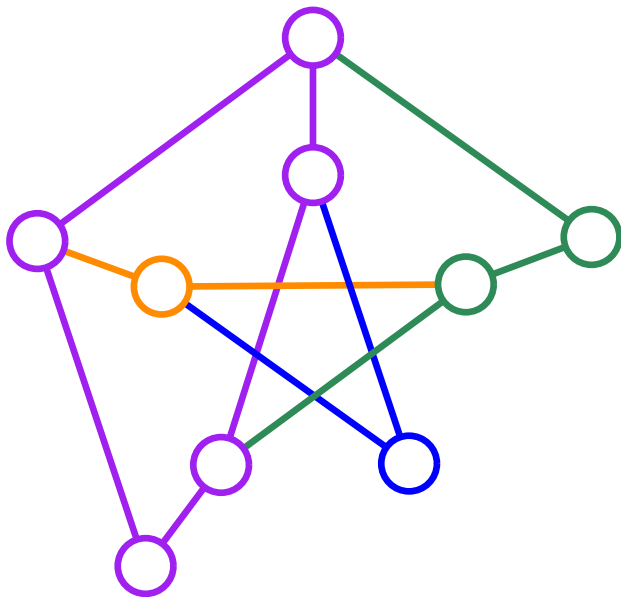
Konstrukce vrcholově 2-souvislých grafů lepením uší

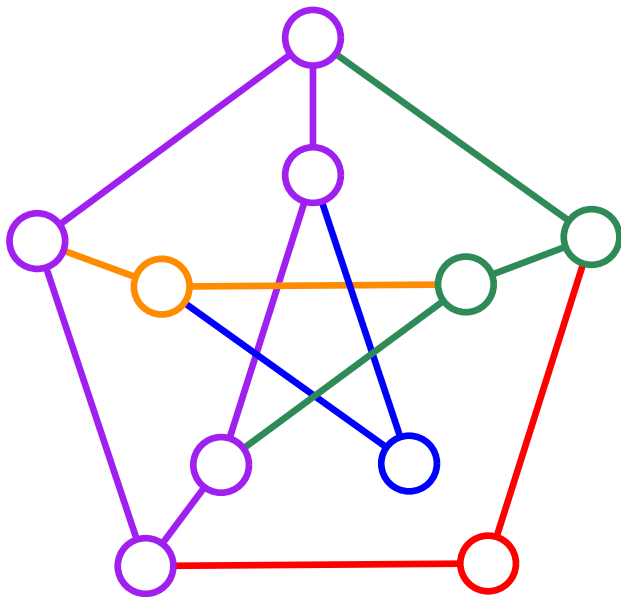
Konstrukce vrcholově 2-souvislých grafů lepením uší

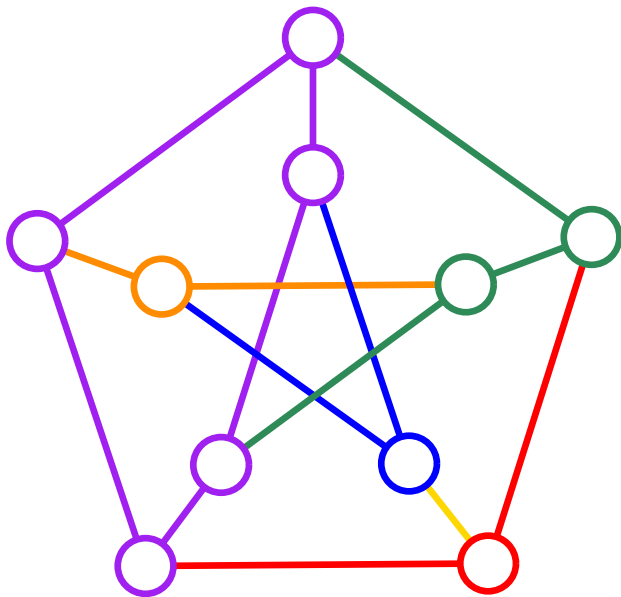
Konstrukce vrcholově 2-souvislých grafů lepením uší

Konstrukce vrcholově 2-souvislých grafů lepením uší

Konstrukce vrcholově 2-souvislých grafů lepením uší

Počítání dvěma způsoby

Počítání dvěma způsoby

Počítáme-li prvky jedné množiny dvěma způsoby, dostaneme vždy stejný výsledek.

Počet koster v grafu K_n

Počet koster v grafu K_n

$$\kappa(2) = 1$$

Počet koster v grafu K_n

$$\kappa(2) = 1$$

$$\kappa(3) = 3$$

Počet koster v grafu K_n

$$\kappa(2) = 1$$

$$\kappa(3) = 3$$

$$\kappa(4) = 16$$

Cayleyho vzorec

Cayleyho vzorec

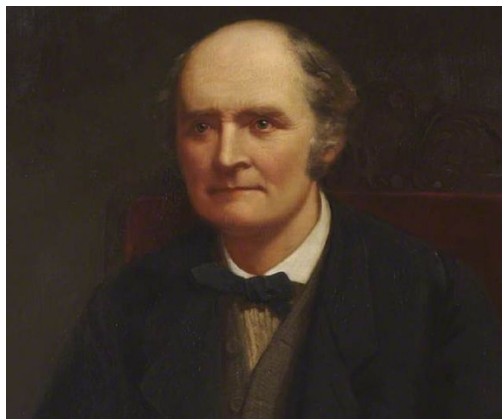
- Pro každé $n \geq 2$ se počet koster grafu K_n rovná n^{n-2} .

Cayleyho vzorec

- Pro každé $n \geq 2$ se počet koster grafu K_n rovná n^{n-2} .
- Objevil ho [Carl Wilhelm Borchardt](#) v roce 1860.

Cayleyho vzorec

- Pro každé $n \geq 2$ se počet koster grafu K_n rovná n^{n-2} .
- Objevil ho **Carl Wilhelm Borchardt** v roce 1860.

Obrázek: **Carl Wilhelm Borchardt** (1817–1880) a **Arthur Cayley** (1821–1895).

Cayleyho vzorec: důkazy

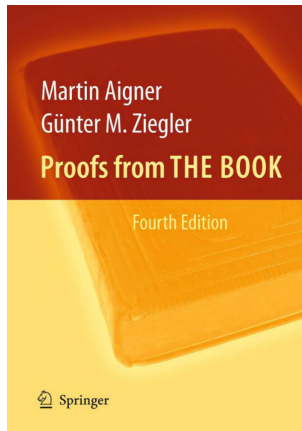
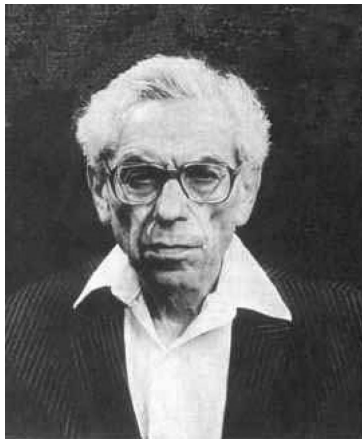

Cayleyho vzorec: důkazy

- Existuje řada důkazů. Čtyři jsou popsány v knize **Proofs from the Book**.

Cayleyho vzorec: důkazy

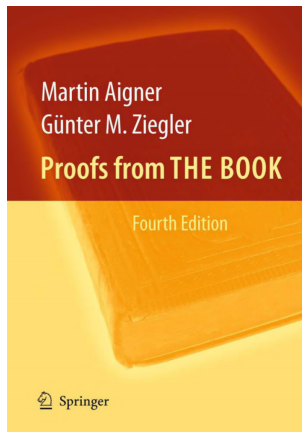
- Existuje řada důkazů. Čtyři jsou popsány v knize **Proofs from the Book**.

Obrázek: **Paul Erdős** (1913–1996) a **Proofs from the Book**.

Cayleyho vzorec: důkazy

- Existuje řada důkazů. Čtyři jsou popsány v knize **Proofs from the Book**.

Obrázek: **Paul Erdős** (1913–1996) a **Proofs from the Book**.

Zdroje: <http://en.wikipedia.org>

- Ukážeme nejjednodušší z nich, objevený **Jimem Pitmanem** v roce 1999.

Počet koster v grafu $K_n - e$

Počet koster v grafu $K_n - e$

Počet koster v grafu $K_n - e$

$$\kappa(K_2 - e) = 0$$

Počet koster v grafu $K_n - e$

$$\kappa(K_2 - e) = 0$$

Počet koster v grafu $K_n - e$

$$\kappa(K_2 - e) = 0$$

$$\kappa(K_3 - e) = 1$$

Počet koster v grafu $K_n - e$

$$\kappa(K_2 - e) = 0$$

$$\kappa(K_3 - e) = 1$$

Počet koster v grafu $K_n - e$

$\kappa(K_2 - e) = 0$

$\kappa(K_3 - e) = 1$

$\kappa(K_4 - e) = 8$

“A nonstandard method of counting trees: Put a cat into each tree, walk your dog, and count how often he barks.”

Zdroj: „Proofs from the Book“ (Aigner, Ziegler)

“A nonstandard method of counting trees: Put a cat into each tree, walk your dog, and count how often he barks.”

Zdroj: „Proofs from the Book“ (Aigner, Ziegler)

Děkuji za pozornost.